

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Iunie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 26 Maiu st. v.

Ce va fi însemnând și scandalul mai
 nou, anunțat de telegraf, că s'a întâmplat
 la Cinci-Biserici?

Se vede, că compatrioții vreau să o
 iee cu ruțul.

Credea omul, că afacerea Hentzi a
 avut deajuns cu câte s'au petrecut în ca-
 pitala Ungariei, în Budapesta.

Era motivată credința aceasta, fiindcă,
 credeam mai departe, vor fi băgat și com-
 patrioții de seamă, că sunt puțin sprigi-
 niți. Afară de presa cuprinsă de vîrtegiul
 șovinismului maghiar, cealaltă presă ne-
 preocupată din țeară și din străinătate,
 n'a aprobat manifestațiunile compatrioților.

Mai mult. „Vaterland“, ziar conser-
 vator din Austria, se simte motivat în
 fața celor întemplate a da năvală asupra
 dualismului.

Incidentul, că generalul Janski a pus
 pe mormintele cameraților căduți în 1849
 o cunună de flori, îl află ori-ce om cu
 minte în ordine. De aceea nici biroul de
 presă din Budapesta n'a îndrăsnit a serie
 la zădărnicele din străinătate, câte îi stau la
 dispozițiune, aprobând deadreptul manifes-
 tațiunile „patrioților“ *par excellence*.

Dar' mai ales credeam, că afacerea
 este terminată, fiindcă un număr conside-
 rabil de zădărnice, ce apar în Budapesta și în
 Viena, și nu zădărnice fără de importanță,
 asigurară, că ministrul-president Tisza a
 avut la Viena ocaziune de a afla pozitiv,
 care sînt dorințele și așteptările sferelor
 înalte normative. Va să zică, ministrul-
 president Tisza, a avut ocaziune să înțe-

leagă, că în direcțiunea după-cum lucru-
 rile se porniseră în Budapesta, coarda nu
 se mai poate întinde; căci de se va mai
 întinde, se poate și rupe.

Acum, după-ce am cetit telegrama
 dela Cinci-Biserici, credința noastră începe
 a se clătina. Pare că cu totul altfel ar
 fi scris în cartea sorții „patriotice“ a
 șovinismului maghiar.

Nu sfîrșit, ci continuare ni se anunță.

Telegrama din cestiune adică ne
 atrage atențiunea asupra unei perspective
 nouă, care se poate resuma în cuvintele:
 scandalul este transmis din capitală și în
 provincie.

Cu evenimentul acesta deodată însă
 e cu neputință să nu bată la uși și starea
 aceea de lucruri, care se numesce simplu:
 crisă.

Și dacă telegrama noastră, primită
 ieri despre crisa ministerială, nu s'ar ade-
 veră, este și rămâne simptomatică. Carac-
 terizează situațiunea critică, provocată de
 cele ce s'au întemplat în Budapesta și în
 Ungaria dela 21 Maiu încoace. Ceea-ce
 va să zică, și dacă ați, sau mâne nu
 putem înregistra crisa anunțată de tele-
 grama noastră particulară, nime nu poate
 sta bun, că poimâne crisa nu se va ade-
 veră. Ba s'ar putea întempla să se ade-
 verească chiar și mai mult decât ne-a
 adus scirea primă despre crisă.

Lucrurile aceste aduse odată în por-
 neală se mișcă cu o celeritate matematică
 dacă nu chiar geometrică.

Dar' care să fie sfîrșitul acestei stări
 de lucruri venite ca din senin?

A răspunde la întrebarea aceasta
 acum, ar însemna a anticipa. Încă nu
 sîntem ajunși la stadiul de a ne ocupa
 cu răspunsul acestei cestiuni. De aceea
 vom răspunde mai întău la întrebarea,
 pentru-ce se vor fi provocat lucrurile,
 care se desfășură de două săptămâni și
 mai bine încoace?

Este miros greu de praf de pușcă în
 atmosferă. Ceea-ce indică la evenimente

mari în Europa, la care monarhia noastră,
 dacă nu va ave cumva cel dintău, la
 toată întemplarea va ave rolul cel mai
 greu. Compatrioții nostri șovinisti o știu
 aceasta prea bine, ca și noi, dacă nu
 mai bine.

Ei însă, care își aduc foarte bine
 aminte câte foloase au tras dintr'o per-
 plexitate a monarhiei, de sigur că vor
 mai întău să-și creeze acum altă perple-
 xitate: să amenințe, că nu va pute fi
 unită în fața pericolului, dacă nu le va
 face ear' pe voie. Vor dar' cu bună
 seamă să insceneze de nou o „atot-supusă“
 și „atot-credincioasă“ opozițiune. Oposi-
 tiunea aceasta „atot-supusă“ și „atot-cre-
 dincioasă“, prin demonstrațiuni, eventual
 chiar și printr'o crisă să facă presiune
 asupra coroanei, în cele din urmă asupra
 monarhiei.

Prețul pentru care se inscenează lu-
 crurile încă nu e dat tocmai pe față. În
 aceste două săptămâni l-a putut însă ceti
 ori-și-cine printre șire, că este îndreptat
 în contra unității armatei comune.

Dualism perfect se nisuesc domni com-
 patrioți să exopereze, în care și armata co-
 mună să fie împărțită în două: în una
 austriacă și alta ungurească.

Este și procedura aceasta un fel de
 loialitate, care numai compatrioții șo-
 vinisti o pot cuprinde; nu și naționalită-
 țile nemaghiare.

Noi nu credem, că monarhia s'ar
 afla într'o strîmtoare, care să semene cu
 ceea-ce s'a părut creată de evenimentele
 războinice din anul 1866. Căci dacă mo-
 narchia a avut popoare credincioase în na-
 ționalitățile nemaghiare în atâtea războaie
 crâncene, chiar și când compatrioții nostri
 combăteau dinastia și tronul, aceeași mo-
 narchie a putut câștiga convingerea, că în
 naționalități are prelungă virtutea război-
 nică, supuși, cari se știu învinge și pe sine
 și știu răbda cu resignațiune pentru susți-
 nerea monarhiei. Au dovedit atâtea virtute
 naționalitățile în împregiurări atât de ne-

fastă și pline de ispite? — își vor face da-
 toria și în fața nouelor pericole. De unde
 sîntem în drept a deduce, că eșofarea șo-
 vinismului maghiar, de astădată nu va
 produce rodurile invasiunii *patriotismului*
 Klapka cu legiunea sa.

Demonstrațiuni ca cele dela Cinci-
 Biserici, și dacă s'ar mai ivi și alt undeva,
 pot așadar' rămâne fără de efect.

Generalul Janski rămână generalul
 Janski acolo unde îl trimite supremul be-
 liduce, împăratul, și armata comună ră-
 mână armată comună pentru toată împă-
 răția monarhiei austro-ungare, cu sau și
 fără voia șovinistilor.

Crisa ministerială în Budapesta.

Sâmbătă seara am primit dela corespon-
 dentul nostru special din Budapesta următoarea
 telegramă, pe care fiind sosită prea tîrziu, nu am
 putut-o publica până astăzi. Eată telegrama:

Budapesta, 5 Iunie (7 ore 45 min.) „Se
 afirmă, că cabinetul Tisza a demisionat.“

Foile din Budapesta, cari le-am primit astăzi,
 ne adevăresc, că telegrama noastră corespunde
 adevărului. Așa „Budapester Tagblatt“
 din 6 Iunie n. aduce un prim-articol sub titlul
 „Crisa“, din care extragem următoarele:

„Mai trăi-va cabinetul Tisza în zilele
 viitoare?“

„Aceasta nimenea nu o poate ști, deși s'a
 răspândit astăzi faima prin capitală,
 că cabinetul a demisionat. Această faimă s'a
 susținut cu cerbicie, cu toate că a fost desmintită
 de persoanele competente. Din corespondențele
 noastre vieneze ne-am convins, că într-o ade-
 veră a existat crisă și dl Tisza a fost
 constrins de împregiurări să-și ofere
 regelui demisiunea. Eată crisa în forma ei
 cea mai acută.“

„Drept că ea a pierdut ceva din importanță
 prin aceea, că nu a fost primită de Maiestatea
 Sa, dară cu toate acestea nu a încetat de a
 exista, deși nu mai există în formă chiar așa
 amenințătoare.“

Dintr'o corespondență din Viena a acestui
 ziar extragem următoarele:

„Ministrul-president al Ungariei s'a dus la
 Viena la expresă dorință a Maiestății
 Sale. Persoana de încredere, care a comunicat
 d-lui Tisza dorința Maiestății Sale a fost împu-

Foiața „Tribunei“.

Draga mamei.

— Baladă —

de George Coșbuc.
(Urmare.)

II.

Iubia-și Fira fata,
 Încât era gata
 Pentru ea să sară
 Prin apă și pară
 Și d'aceea ea
 De năcăz plîngea
 Când 'mi-se gândia,
 Cumcă-i lucră fata
 Cum nu lucră alta!
 Și d'aceea sta
 Și se cugeta
 Și trăia cu gândul
 Dilele de-arîndul
 Și 'ntrebat-a finii
 Și-a 'ntrebat vecinii
 Și 'ntrebat-a frații
 Și-a 'ntrebat cumnații
 Doar' vor ști să-i spună
 Vr'o povață bună.
 Și-a umblat, umblat
 Dile 'ntregi prin sat
 Și-a tot întrebat,
 Dar' 'i-au spus cumnații,
 Rudele și frații
 Și 'i-au spus vecinii,
 Oamenii și finii

Să nu-și bată gândul
 Unde nu-i cu rîndul,
 Să n'apuce codru,
 Unde nu-i cu modru.

Însă Fira sta,
 Sta și cugeta,
 Mult se frîmînta
 Și 'ntrebat-a eară
 Prin lume și țeară
 Și-a 'ntrebat anume
 Prin țeară și lume
 Pe la vrăjitori
 Și descântători;
 Pe la crai de meșteri,
 Cari trăesc în peșteri
 Și cari pot s'adune
 Dragoste p'alune,
 Și pot munți să nșire
 P'o firmă subțire,
 Și pot face vrajă
 Și scot fier din glajă
 Și din nea scot sânge
 Și pot dealuri strînge,
 Și ei strîng un munte
 Până-l fac grăunte!
 Și-apoi vrăjitorii
 Și descântătorii
 Bobi pe masă 'ntins-au
 Păscălii deschis-au,
 Bobi au înșirat,
 Stele-au numărat
 Și răspuns au dat
 Că Fira să pună
 Sîmbure de-alună

Și iarbă nebulă,
 Mugure de paltin
 Și iarbă lui Tatin,
 Aripă de-albină,
 Fir de rocoină,
 Măduvă de soc,
 Fir de busuioac
 Să fearbă la foc
 În apă curată
 Bine străcurată
 Păn'va aburi,
 Păn'va clocoti
 Pănă-ce vor fi
 Ierbile 'ncălcite,
 Arse și topite.

Ear' apoi și-apoi
 Fira le va scoate,
 Le va pune toate
 Într'o bîndurică,
 Într'o cărpă mică
 Și-apoi le va duce
 Unde-i drumul cruce
 Și le va 'ngropa
 Și 'n pămînt vor sta
 Din zori până 'n seară
 Și până 'n zori eară
 Farmecul să peară,
 Rêul să se stingă,
 Vrajele să strîngă
 Fricile coapte:
 Ciasul rêu de noapte;
 Dragostea copilei,
 Ciasul rêu al zilei!

Și-apoi Fira 'n zori
 Pe la cîntători
 Să le scoată-afară
 Și-apoi de cu seară
 Când se va culca
 Le va așeza
 Sub perina sa —
 Căci din vrăjitură
 Și din făcături
 Ierbile topite
 Vis îi vor trimite,
 Visuri dulci și bune
 Și 'n vis îi vor spune,
 Ce să facă biata
 Să-și mîntue fata. —

Fira-asa făcea,
 Ea la foc pune
 Sîmbure de-alună
 Și iarbă nebulă,
 Mugure de paltin
 Și iarbă lui Tatin,
 Aripă de-albină,
 Fir de rocoină,
 Măduvă de soc,
 Fir de busuioac
 Și-apoi le fierbea
 Pănă clocotia
 Apa din ulcea
 Pănă se topia
 Ierburile stoarse,
 Apoi 'mi-le scoase
 Și le-a îngropat
 Și le-a desgropat

ternicită a comunica ministrului-president, că Maiestatea Sa nu este mulțumit cu declarațiunea făcută de dl Tisza în parlamentul Ungariei și că Maiestatea Sa este indignat de un articol publicat într-o foaie guvernamentală, inspirată de dl Tisza. Tisza s'a dus cu declarațiunea cunoscută la Viena, care declarațiune a fost aprobată de Maiestatea Sa. Monarhul nu a retăcut d-lui Tisza, că este nemulțumit cu ținuta acestuia în afacerea *Hentzi*, și a declarat, că generalul *Janski* se va re-întoarce la postul său.

„După aceste dl Tisza și-a dat demisiunea, regele însă n'a primit-o, exprimându-se că este de evitat ori-ce schimbare în guvern, atât în Austria cât și în Ungaria, până după terminarea negocierilor pentru reînnoirea tranșăției. Dl Tisza a voit să împace acele persoane înalte militare, care s'au arătat a fi în contra lui în afacerile din cestiune, dar' n'a fost primit nici de Archiducele Vilhelm, nici de șeful statului maior gen. Beck. Numai ministrul comun de război, contele Bylandt-Rheidt a conferit cu dl Tisza și a declarat acestui din urmă, că prin ținuta sa a stricat armatei mai mult, decât poate repara în decă ani... În cercurile vieneze a pătuns convingerea, că cabinetul Tisza nu se va susține până la finea anului 1886. Articolul lui „Pester Lloyd“ a produs indignație generală în cercurile înalte și cele mai înalte militare, și se crede — cu drept fără drept — că acel articol a fost inspirat de dl Tisza. În numele tuturor Archiducilor s'a exprimat și Archiducele Vilhelm cătră Împăratul, că acel articol e vătămător pentru toată Dinastia, și că toți Archiducii vor sta departe de Curte, dacă dl Tisza nu va da satisfacțiunea recerută. Este dubiu, dacă acea revocare umilită a lui Falk va fi primită drept satisfacțiune. *Cercurile dela Curte nu mai sânt de împăcat cu cabinetul Tisza*, și de aceea criza nu s'a terminat cu demisiunea dela începutul săptămânii acesteia. Dl Tisza sigur acuși se va vedea constrins să-și dea eărăși demisiunea și atunci va și fi pozitiv primită.“

Tot „Budapester Tagblatt“ ne comunică și următoarea scire:

În cercurile partidului guvernamental domnesce discordanță mare, care dela reîntoarcerea ministrului-president s'a mărit și mai mult. Multele incidente politice din timpul din urmă precum și starea internă a clubului, cu deosebire neplăcutele discuțiuni întemplate întra ministrul de finanțe și unii membri ai clubului și între ministrul de comunicațiune și unii deputați, au slăbit toate legăturile de disciplină în partid și au produs diferențe mari între minister și partidă. Contele Szapary și baronul Kemény nu mai sânt susținuți de partidă, numai dl Tisza îi mai susține.

Nu se poate însă sci câtă vreme va fi ministrul-president, a cărui poziție încă este dubie, în stare să susțină pe acești doi miniștri în oficiu preste voia partidului.

„Pesti Napló“ aduce cu privire la cele din cestiune următoarele:

„Cestiunea Janski nu s'a aplanat cu declarațiunea lui Tisza în parlament și cu călătoria lui la Viena. Ieri toată ziua locuitorii capitalei au fost preocupați de: revocația lui „Pester Lloyd“, de scirea, că Janski a sosit în Pécs (Cinci-Biserici) și că acolo ear' i-s'au inscenat demonstrațiuni, că locotenentul Ményhardt a avut dueluri cu ofițeri nemți și de întrebarea, că oare Tisza a demisionat ori ba. Erau curioși oamenii să se scie, ce declarațiune va face în casa deputaților, după-cum anunțaseră foile vieneze. Se dice, că acea declarațiune s'a și compus deja în consiliul de miniștri și s'a depeșat la Viena. Era vorba, că vine ministrul Kállay la Pesta și că sosesce Janski cu trenul de seara, că tinerimea a și făcut pregătiri pentru demonstrație. *Cătră seară se vorbiu, că guvernul și-a dat demisiunea*, ceea-ce se părea cel puțin a fi la timp.... La tot cazul situațiunea este mai serioasă, ca cum a fost și cu deosebire devine serioasă prin aceea, că Janski a căpătat ordin să se re-întoarcă la postul său în Ungaria, ceea-ce nu a fost intențiunea guvernului ungar. Prin aceasta enunțațiunea lui Tisza în dietă se reduce la nimica, ba din contră se desminte, poporul însă într'ată se irită, încât se provoacă eără demonstrațiuni de strade.“

Făcând istoricul reîntoarcerii lui Janski, „P. N.“ arată, că acestuia i-s'a respins cererea de pensionare, și la mandatul expres al inspectorului general Archiducele Albrecht i-a denegat și concediul de trei luni, recomandat chiar de dl Tisza, și că s'a reîntors la oficiul său la ordin mai înalt, spre cea mai mare surprindere a dlui Tisza. Apoi încheie: Demisionarea lui Coloman Tisza se comentează în cercurile politice așa, că chiar dacă s'ar întempla, nu ar însemna căderea cabinetului Tisza, care nu este dorită la Viena din cauza negocierilor cu tranșăția. Demisionarea lui Tisza ar fi numai o provocare a cestiunii de cabinet și a hotărârii regelui în conflictul dintre guvernul ungar și partidul militar.

Revistă politică.

Sibiu, 26 Maiu st. v.

Criza de petrolen și-a pierdut încălta caracterul său acut. Cu atât mai acută însă începe a deveni afacerea militară. Dl Tisza a fost, precum se vede, silit să dea armatei satisfacție și începutul acestei satisfacții a fost declararea prim-redactorului dela „Pester Lloyd“, Dr. Max Falk. Acesta a publicat adevărat în numărul de Vineri seara al foaiei sale următoarea declarație:

Budapesta, 4 Iunie.

După-cum aud acea parte a articolului apărut în „Pester Lloyd“—ul de Sâmbătă seara, care s'a ocupat cu toastul Alteței Sale imperiale a archiducelui Albrecht, e privită de o vătămă a acestui membru al dinastiei precum și de o vătămă a armatei.

Recunoscând, că eu sânt autorul acelui articol, regret, că acela a dat privilegiu la o asemenea interpretare.

Nimeni, care a petrecut cu atențiune activitatea mea diaristică de aproape douăzeci de ani nu poate presupune dela mine, că eu aș fi putut ave intenția să vatăm armata prin mareșalul campestru și prin inspectorul ei general, și în ceea-ce privește în special pe Alteța Sa imperială, pe archiducele Albrecht, virtuțile sale militare și umanitare, și îndeosebi umanitatea sa și buna înimă sale îmi sânt cu mult mai bine cunoscute, decât să nu împărtășesc față cu persoana sa acea stimă, care i-o păstrează toți ce-i cel cunosc.

Dr. Max Falk,
șef-redactorul dela „Pester Lloyd“.

La toată întâmplarea acest pas nu se va privi la locurile mai înalte de satisfacție, și dl Tisza va trebui să dea armatei comune satisfacțiunea în însuși parlamentul ungar sau — va trebui apoi să demisioneze.

Vorbind despre discursul primarului din Moscva, rostit cu ocaziunea primirii Țarului, — „Kreuz Zeitung“ — face următoarele apreiări:

Autorul resbelului dela 1877 și 1878, comitele Ignatiev și acum lucrează după culise și e constatat, că în Rusia are numeroși aderenți. Cine nu crede aceasta, n'are decât să cetească diarele autorizate ale Rusiei. Limbajul acestor diare e anume întocmit, ca să aștie pasiunile naționale, fără-ca să dea nascere la reclame internaționale. În acest limbaj e înălțat apelul direct la putere, și războiul nu se cere, ci se asmuț numai mulțimea, care e ținută într-o fierbere. Prin urmare, discursul primarului din Moscva e un capo-d'operă în această privință. Trebuie să mărturisim, că împăratul pe cât numai e puțință i-a fost, a răspuns cu multă rezervă. Un monarch care în ochii supușilor săi trece ca depositarul tradiționalei misiuni spre Bizanț, nu poate să întimpece cu receală șovinismul național; el face ce poate în fața unei asemenea situațiuni, în care se găsea la Moscva. Dar' mai repetăm, că Rusia oficială până acum n'a făcut nici un pas, care ar pute să o facă să fie bânuită. Cu toate acestea însă judecând lucrul după cele petrecute în timpurile trecute nu putem, să ne ascundem îngrijirea, căci cea mai bună voință pentru păstrarea păcii adesea nu e destul de tare, de a se pute opune unui curent puternic creat de idea slavofilă împreună cu fanatismul greco-ortodox.

Alegerile din Italia n'au schimbat de loc situațiunea. Disolvarea camerelor, după-cum se scie, a fost provocată de faptul, că majoritatea ministerială se descompunea pe fie-care ți. Guvernul spera, că noile alegeri îi vor da o majoritate compactă și de aceea a făcut apel la țeară. Resultatul nu e tocmai cum îl aștepta dl Depretis. „Populo Romano“, organul personal al primului-ministru, făcând socoteala grupurilor din noua cameră, abia alcătuiesc majoritatea înglobând 30 de deputați incoleri, cari până acum nu s'au pronunțat pentru nici un grup. Afară de aceasta, partida drepte începe să devină pretențioasă; prin organele sale, ea declară, că a susținut guvernul și îl va susține numai pentru-ca dl Depretis să între hotărât pe calea conservatismului. Dacă primul-ministru șovăește, dreapta îl va părăsi. Situațiunea guvernului nu s'a întărit deci

cătuși de puțin. Numai extrema stângă a câștigat din toți. Din 135 colegii ea a prezentat candidați serioși în 74 colegii și a reușit să obțină 46 mandate cu 9 mai mult decât în legislatura trecută. Pozițiunea se va limpedi probabil în prima sesiune, și în această limpedire guvernul Depretis va căde.

Procesul Doctorului Tuskan.

„Românului“ i-se scriu din Agram următoarele:

„Dilele din urmă întregul Agram a fost ocupat cu procesul unuia din apărătorii poporului croat, Dr. Tuskan. El a fost osândit de către tribunalele de aci la doi ani de închisoare, perđându-și și dreptul de a pleda înaintea tribunalelor, pentru depozitiuni false. Delictul său consistă în aceea, că la procesul patrioților croați Dr. D. Starcevic și Grjanici, el a depus sub prestare de jurământ, că a vădut mâna unui individ pusă pe umărul Banului Croației. Șese martori din partidul guvernamental au depus, asemenea sub prestare de jurământ, că Dr. Tuskan nu putea vedea aceasta, că aceasta este imposibil; un alt martor tot din partidul guvernamental a susținut, că a observat, că cineva își întindea mâna spre a apuca pe Ban, dar' n'a isbutit; în fine veniră și alți martori, cari au depus identic cu Dr-ul Tuskan, dar' depozitiunile lor rămăseră fără folos, căci doctorul fu osândit într'un mod așa de crud pentru un lucru de nimic.

Dr. David Starcevic și dl Grjanici erau pe atunci încă în temniță. Ei au fost condamnați, în același mod ilegal, pentru cunoscuta ședință a dietei din Agram dela 5 Octomvrie anul trecut, în care Banul Hedervary a fost alungat afară din sala adunării. Curtea de casație se încercă de a reduce cu ceva pedeapsa doctorului Starcevic, prelungind termenul arestului și lăsându-i drepturile civile; dar' pentru aceasta toți membrii curții au fost blamați, ear' doi din ei au fost puși sub pensiu. Dr. Starcevic și amicul său Grjanici au fost liberați la 18 curent și scoși din temniță. În acea ți precum și în ziua următoare ei au fost obiectul unor ovațiuni cum nu s'au mai vădut pe aici. Încă de dimineată lumea începuse să se adune înaintea temnițelor. Mulțimea aștepta câteva oare până-ce au fost liberați „martirii poporului“, cum îi numește poporul. La ășirea lor ei au fost întâmpinați cu strigăte entusiaste de ură! și jivio! decătră mulțimea, care i-a condus cu cel mai mare triumf până la domiciliurile, cari le-au fost destinate. Stradele din pregiur au fost toată ziua îndesate de lume, așa că nu puteai trece cu nici un chip. Poliția ocupase și ea pozițiuni bune, dar' nu îndrăsnă să se amestece. Seara li se oferă un banchet în grădina hotelului „Kod Jagneta“. Grjanici este de o talie de mijloc și de o constituție slabă; Starcevic, din contră, este de o statură gigantică. Din discursul ce le țină poporului, voiui cita numai următoarele pasage:

„Se vorbește că noi, dreapta, avem ură pe Unguri și pe Nemți. Am spus de multe ori deja, că aceasta nu este adevărat. Noi iubim cu aceeași iubire pe ori-ce om, fie el de ori-ce

Și le-a aședat
Sub perină 'n pat;
Apoi se culca
Și greu vis visa,
Vis de vrăjitură,
Vis de făcătură,
Vis bun de cu seară
Pentru jale-amară;
Vis de meșul nopții
Pentru vraja morții;
Vis de dimineată
Vraja de viață.
(Va urma.)

Beuturile spirituoase.

Un cuvânt din noi cătră noi.
(Urmare și fine.)

d) Viețuirea cu beuturi spirituoase însă are urmări cu mult mai întristătoare, față cu creerii și sistemul nervos, cu ajutorul cărora venim noi la cunoștința a tot ce se întâmplă în noi și afară de noi.

Dacă cineva, neîndatinat a trăi cu beuturi spirituoase, primește în sine de acele, fie în măsură cât de mică, totuși e destulă, spre a produce o însemnată schimbare în el, ceea-ce se numește „beție“.

În starea de beție însă două graduri trebuie să deosebim: voia bună și amețea. În gradul prim ajuns oare-cine, lucrarea sistemului nervos și a creierilor devine mai înfocată. Un om ajuns în acest grad de comun e voios și mai simțitor, căci cugetarea și raționarea lui (lucrările minții) devin mai ascuțite, conștiința mai mare, influen-

țările materiale și poftele mai simțitoare. Acest grad al beției se poate cunoaște de pe intonarea vorbei, fisionomia mai vioaie, gesticulări, etc.

Cătră capătul stadiului acestuia, mișcările nu se supun voiei, umbletul și vorba se schimbă, simțirile mai nainte vii acum se tîmpesc. Atunci vine al doilea grad: amețea. În acest grad, organele trupului nu mai sânt apte (harnice) pentru lucrare regulată, cugetarea și raționarea se fac neputincioase, conștiința înceată, și ori-ce sentimentalitate dinlăuntru se curmă.

Linea acestui grad de beție aduce un somn de moarte, ivindu-se câte odată și semnele unei hipocondrii, sau nebunii părate.

Dacă beția se repetează adese-ori, lasă urme afunde în creeri și în sistemul nervos, fiind aceste de o structură foarte fină.

Nenumărate sânt urmările beției în creeri și în sistemul nervos, precum: slăbirea simțurilor trupului, tremurare de nervi, muirea creierilor, slăbirea și mai pe urmă tîmpirea minții și a celorlalte puteri sufletești, care toate în mai mică sau mai mare măsură, la oamenii iubitori de beuturi spirituoase, se pot observa.

e) Păcatul beției nu numai prin aceea se arată, ceea-ce întru adevăr și este, stricător vieții unei națiuni, căci mutilează (ciungăresce) sănătatea trupului și sufletească, sau poate le și curmă, ci mai virtos prin aceea, că strică și generațiunea viitoare (urmașii). Din viața de toate zilele, dacă privim cu atențiune putem vedea, că pruncii unui pătinaș al beuturilor spirituoase sânt neputincioși, de cari ușor se prinde ori-ce slăbiciune. Ear' capul lor? Ca-și-când ar fi făcut din

doage. Unde domnesce această boală primejdioasă, ușor se poate vedea, că nasceri sânt destule, dar' capacități puține.

f) De influența dăunoadă ce au beuturile spirituoase asupra stării materiale a omenimii nici voiui vorbi multe, căci aceea se scie de toți, că beția este o fîntână de frunte, din care sărăcia se nasce, crește și se nutrește. Și aceea e adevărat, că mulți lucrători din plata câștigată cu multă osteneală, jumătate sau cea mai mare parte o cheltuiesc pe beuturi spirituoase, precănd pruncii și muirea acasă adese-ori se luptă cu foamea.

Sau la ce poate aduce pe un om avut iubirea de beuturi spirituoase? La aceea, că iute sărăcesce cauzând nefericirea atât a sa, cât și a familiei întregi.

Beuturile spirituoase sânt începătorul proletariatului, pentru-că duce pe om la necruțare și nelucrare, reținându-l dela crutare, care este zidul apărător contra sărăciei.

Din beuturi spirituoase se nimicesc părinții pe sine, se nimicesc viața și fericirea familială, căci neputînd da crescere pruncilor, care dela natură sânt tîmпиți de minie, nesciuți; nu le dau nici exemplu de îndreptare, și așa acestia apoi se fac membri putreți ai societății omenesci.

g) Dar' de morală ce se dicem? Unde beuturile spirituoase au ajuns a fi un fel de ideal, de morală nu poate fi vorbă.

Poftele în stare de beție, domnesc asupra omului, întunecă cugetarea liberă, țin încătușată voia și o duc la toate relele. În stare de beție se comit cele mai multe răzburări, bătăi, fără-de-legi, fapte nemorale și alte multe, cari toate încă mai au și alte urmări periculoase.

Nu pot încheia acest capitol, fără-ca să pun o întrebare: au beuturile spirituoase elemente nutritoare?

Au, însă materia nutritoare e o măsură atât de mică, încât nici observa nu se poate, deoarece-ce și aceea ce se pare că au, se consumă prin deseale întrebări ale spiritului.

Vinarsul alină simțirile nesuferite ale foamei și ale ostenelei, și varsă voie bună, pentru aceea omul lucrător e aplicat a crede, că vinarsul nu numai înlocuiesc nutrețul, ci îl și întrece.

Beutura moderată a spiritului numai în acel cas nu are influență păgubitoare, ci folositoare dispozițiunii trupului și sufletești a omului, când după vre-un lucru greu, ostensicios se primesce în măsură de tot mică, căci un păhărel de vinars nu poate strica, numai aceea e rău, că după un păhar urmează altul și așa mai departe, până când multor oameni li se îndulcesce, încât mai voesc a suferi ori-ce necăzuri, ba chiar și moartea, decât a se lăsa de el.

Și-apoi atunci ce urmează?

Să vedem ce dic trei sentențe, una din sf. scriptură și două din sciințele profane.

Lucrătorul bețiv nu se va îmbogăți. Is. Sir. 19. 1.

Lucrătorul iubitor de vinars, în loc de interese consumă capitalul, ear' cu această procedură trupul și-l bagă în pământ, dice Liebig, și vinarsul nu dă putere, ci cu timpul o nimicesce, consumând ceea-ce omului lucrător îi este mai scump, dice Donders. Astea numai în treacă să le privim, căci avem destule exemple

religie sau naționalitate, numai și el să respecte drepturile noastre, să nu se atingă de nimic, ce e al nostru. Noi nu luptăm contra poporului unguresc sau german din imperul austro-ungar; noi luptăm numai contra guvernului unguresc și austriac, cari terorizează chiar pe însuși popoarele lor și seamănă ura și invidie între celelalte popoare. Noi suntem singuri vinovați despre cele ce suferim astăzi, pentru-că nu ne-am îngrijit la timp despre soarta noastră."

Petrecerea a ținut târziu noaptea. Am avut ocaziunea să admir pe mulți oratori croați, dintre cari câțiva făceau parte din clasele muncitoare. Aci nu există diferență între clase; am văzut pe mulți lucrători săraci ședând la masă alături de bogatii aristocrați și convorbind cu ei într'un mod foarte amical.

A doua zi „martirii poporului” pleacă la Jasca, orașel la o distanță de 20 chlm. de Agram, unde trăiesc Dr. Starcevic. Mulți amici i-au condus până la domiciliurile lor. Seara sosiră în Jasca cu drumul de fier încă câteva sute de persoane, cari nu putură pleca dimineața, deoarece birjarilor le-a fost strict interzis de a eși din oraș. Cu drumul de fier sosiră la Jasca și multe deputațiuni din diferitele orașe din provincie spre a saluta pe înfocății apărători ai mult încercatului popor croat.

Correspondență particulară

a „Tribunei”.

Munții-Apuseni, 3 Iunie n. 1886.

(Afacerea dela Mogoș). Abia se înmormântară cei doi Români nefericiți din Zlatna, cari cădură jertfa furiei unor soldați secui staționați acolo, și eată alți trei din Mogoș cădură jertfa furiei gendarmilor din Abrud, mai zăcând încă 4 în agonie și fiind încă vre-o 10 expuși pericolului parte de a fi amputați, parte de a rămâne necapabili de muncă pentru toată viața.

Aușind sau cetind cineva această scire ar cugeta, că cine scie ce mari lucruri se întâmplă pe aici!

Și totuși aș pute afirma, că precum s'a probat în Zlatna, așa și în comuna Mogoș n'a existat motiv legal de a se face întrebuintare de arme.

Arândatorul regalelor din Bucium se plânge, că un locuitor din comuna vecină Mogoș, ar prevarica la marginea hotarului în detrimentul său și pentru aceea pretinde, ca să se confisce spirtuoasele prevaricantului.

Fără a se cerceta dacă întru adevăr este sau nu în joc o prevaricațiune, gendarmii — cu sau fără autorizare, aceasta nu o știu, — es în fața locului, și fără a încerca mai întâiu cu buna curmarea afirmatei prevaricațiuni, numai decât atacă pe beutorii acolo adunați, dintre cari unul fiind în starea neimputabilității a prins mâna unui gendarm, pe care se dice l-ar fi și sgâriat încâtva. Aceasta a dat apoi privilegiu celor cinci gendarmi de a împușca în toți sătenii prezenți, culcând la pământ trei și vulnerând greu încă alți 10 sau poate mai mulți.

din viața de toate zilele, care ne arată destul de luminat, cumcă sunt drepte cele ce le-am ținut mai sus, chiar pentru aceea trebuie petrecute cu băgare de seamă, ca să le cunoaștem bine, să cugetăm bine la ele, să cugetăm bine și la urmările, care pot să vină asupra noastră, dacă și noi suntem pățimași acestei boale, și care dacă până acum nu ne-au ajuns, de bună seamă ne vor ajunge, când ni e lumea mai dragă.

Dacă nu suntem însă pățimași acestei boale, ci numai plecați a fi pățimași ei, să ne tragem ear' bine de seamă, că ne va părē rău, dacă ne vom lăsa atrași de dulceața acestui venin.

Poporul nostru încă nu a cădut de tot în groapa patimii de beuturi spirtuoase, dar' pe unele locuri, și mai ales unde este sărăcia mai mare, se arată nefericite prospecte, de a căde victimă; să nu scăpăm privilegiul din mână, cu atât mai virtuos, că suntem în ora a 11, dacă mai întârziem cât de puțin, pierdem o bunicică parte, un prețios membru, din corpul națiunii românești.

Voiu arăta unele mijloace, prin care s'ar pute împedece acest rău. În comune, preotul și învățătorul sunt conducătorii poporului. O lucrare energetică din partea acestora, rareori rămâne fără un rezultat îmbucurător, mai ales atunci, când prelungă preot și învățător se mai află încă puțini de principiile acestora. Nimeni n'are ocaziune, de a vorbi atât cu poporul, a petrece atât cu el, nime nu-i cunoaște datinile, ca preotul și învățătorul. Dept aceea, din datorința umană și de luminătorii ai poporului:

1. Trebuie să-i facem atenți la urmările dăunose ale beuturilor spirtuoase; mulți nici nu

Apoi, ca să i-se deee lucrului și oare-care importanță, d-nii situațiunii au depeșat în toate laturile, s'au adunat judei și procurorii și au recuirit și o companie de miliție din Abrud. Se înțelege de sine, că comandantul companiei vâdând, că asistența militară este cu totul de prisos, numai decât s'a reîntors plin de indignațiune.

Aș pute asigura, că la urma urmelor tot Mogoșenii vor fi cei vinovați, ear' gendarmii vor căpeta laude, ba poate chiar „erdemjel”-uri, precum s'a întâmplat cu ocaziunea condamnabilului furt dela „Vulcoiu,” când gendarmii, cari au maltratat pe nevinovații locuitori G. Cipeer și I. Șoica, au fost decorați cu medalie pentru merite.

Nu știu pe aiurea, dar' pe la noi toată lumea afirmă, că decând gendarmeria nu mai este parte întregitoare a armatei comune, ci stă sub potestatea d-lui Tisza, gendarmii întrec pe fostii persecutori din Ungaria.

Nouă ni se pare, că o mână necunoscută în adins caută privilegiul conflictelor între gendarmi și între țeranii români din Munții-Apuseni.

Menenius.

Cronică.

Presidentul tribunalului de aici, dl Fr. Székács se dice că este numit vice-president la tribunalul din Budapesta.

Rector Magnificus la universitatea din Cluj s'a ales pentru anul scolar 1886/87 profesorul dela facultatea de filosofie Dr. Ioan Szamosi.

Demonstrațiuni în Budapesta. Aflăm din „Pester Lloyd”, că în Budapesta eară s'au întâmplat ieri demonstrațiuni. Atât înainte, cât și după ameați au ținut studenții conferențe în localitățile universității, în care s'a statorit planul demonstrațiunilor. S'a hotărât, ca să se facă demonstrațiuni înaintea „Clubului liberal” și la redacția lui „Pester Lloyd” apoi să se întimpe la gara centrală generalul Janski, a cărui sosire o anunțaseră mai multe foi. Se hotări mai departe, ca demonstrații să pună cocarde „roșii-albe-verzi”, pentru-ca să poată fi deosebiți de neparticipanți. Conducătorii au hotărât, ca demonstrații să nu se adune gramezi, ci să vină câte unul până la edificiul „Lloydului”, pentru-ca demonstrațiunile să nu poată fi zadarnice de poliție. La 8 oare se se afle toți înaintea „Clubului liberal”. Acest ordin a și fost executat cu punctualitate. Poliția a aflat despre acest plan la timp și a și luat măsurile necesare. Capitanul Máltas și șeful de detectivilor Br. Splényi s'au aflat la 7 oare înaintea edificiului „Lloyd”-ului, n'au intervenit însă, deoarece nu s'au adunat încă mase mari. Au fost conșignați și 8 constabili călări. La 8 oare au sosit conducătorii demonstrațiunii în trăsuri, apoi în scurtă vreme s'a umplut locul de oameni tineri. La un semn au început mai întâiu înaintea clubului liberal a fluera și așbiera: „Abzug Albrecht! Abzug Tisza! Abzug Janski.” Asemenea au strigat înaintea redacțiunii lui „Pester Lloyd”: „Abzug Lloyd! Abzug Falk!” Apoi au pornit către gară în întipinarea lui Janski. Acesta însă n'a sosit. S'au întâmplat și ciocniri serioase între poliție și demonstrații. Au voit să demonstreze și înaintea „casarmei Carol”, dar' organele poliției i-au alungat cu succes de acolo. Mai multe persoane sunt arestate.

se cugetă, că așa stricător o se fie. Deci trebuie lămurit prin disertațiuni populare, vorbiri cu particulari etc.

2. Să distragem poporul prin ocupațiuni spirituale. Aceea e adevărat, că pe mulți „uritul” îi trage la cărcimă, unde dela alții căpătând poftă, cade și el în ispită. Ca mijloace de distracțiune pot fi: cetirea de cărți populare, formarea de coruri etc.

3. În tinerețe trebuie dezvoltată o așa putere morală, ca să poată sta în potriva exemplorile rele și înșelărilor dela victimile cădute.

4. Cel mai de frunte mijloc e exemplul. Foarte mult ajută acest mijloc. Putem noi folosi fel de fel de argumente contra beuturilor spirtuoase, le putem vorbi oamenilor cu graiu ânguresc, și dacă noi suntem aceia, care consumăm beuturile spirtuoase, nu folosesc nimic. Chiar trebuie să ne retragem dela acele, ca să vadă ei și să asemeneze starea beuturilor și nebeuturilor.

Mulți dintre cetitori vor afla superfluă această scrisoare a mea, și mai ales mijloacele aci arătate, dicând ca răspuns: „Nu se poate.”

Scurt și neprecugetat răspuns.

Momentan că nu se poate, și eu dic. Ba chiar vrând ca momentan să vedem noi urmările stăruințelor noastre, mai mult ne punem în joc pe noi.

Numai cu o lucrare pacinică, în care numai copiii și nepoții nostri să vadă rodirile stăruințelor noastre, — s'ar pute avē rezultat îmbucurător, când aceia ne vor binecuvânta.

Nicolau Trimbățoiu,
învățător în Grădiște.

Pentru stipendiile din „Fundatiunea lui Gojdu” devenite vacante pe anul scolar 1886/7 s'a exersis concurs cu termen până în 1/13 August a. c. Stipendiile pentru studii mai înalte sunt de câte 300, 400 și 500 fl.; ear' pentru scoalele medii de câte 60, 120 și 180 fl. Petițiunile sunt următoarele: 1. Concurenții se documenteze, că sunt fii de cetățeni ungari și se țin de biserica gr.-or. română și studiază la vre-un institut public din patrie cu succes bun și că nu sunt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor. 2. La conferirea stipendiilor vor avē preferență cei mai înaintați în studii și în calcule, afară de aceasta — pentru anul curent — cei-ce vor asculta studiile comerciale și agronomice. 3. Cei-ce vor să studieze la vre-un institut afară din patrie, au să-și motiveze pe deplin această necesitate. 4. Petițiunile instruite cu toate documentele necesare sunt a se adresa la cancelaria fundatiunii lui Gojdu (Budapesta, királyuteza Nr. 13) până la 1/13 August a. c.

Petrecere de vară. Subcomitetul despărțământului XX al asociațiunii transilvane, pentru literatura și cultura poporului român invită la petrecerea de vară, ce se va ține luni în 14 Iunie a. c. st. n. la 2 oare post-meridiane în Veza, în grădina lui Dumitru Comșa. Prețul de intrare: de persoană 1 fl. v. a. de familie 2 fl. v. a. NB. Venitul destinat fiind în favorul asociațiunii, suprasolvirile se vor cuita cu mulțumită pe calea publicității.

Răsboiul vamal. „Deutsche Zeitung” primesc din București scirea telegrafică, că măsurile de retorsiune ale Austro-Ungariei în contra României nu au avut până acuma nici un efect. România nu se va apropia cu propoziții de Austro-Ungaria.

Consiliul confederațiunii helvețiene a autorizat pe reprezentantul Svițerei la București să încheie cu România o convenție comercială pe baza celei mai mari favorisări.

Printul Petru Caragheorghevici a sosit în timpul din urmă la Nisic, unde a fost salutată decătră popor sârbătoresc ca nepot al liberatorului Sârbiei. Vorbitorul poporului a exprimat dorirea, ca printul cu Muntenegrenii în unire să-și vadă visul realizat; adevă unirea tuturor Sârbilor, cari astăzi sunt în suferințe.

Invitare.

Despărțământul al XVII al asociațiunii transilvane pentru literatura română, și cultura poporului român va ține adunarea sa generală de est-timp la Hodac în 14 Iunie a. c. st. n. înainte de ameați la 11 oare; la care se invită toți membrii acestui ținut, precum și alți iubitori de prosperare.

Dela direcțiunea despărțământului al XVII. Reghin, 4 Iunie 1886.

Patr. Barb, Dr. Absolon Todea,
director. actuar.

Apel

cătră onorabila inteligență română din giurul Mărgăului și Huedimului (Bánfi-Hungad).

Comitetul despărțământului cercului X. cu reședința în Cluj al „Asociațiunii transilvane pentru cultura și literatura poporului român”, în ședința sa din 6 Maiu a. c. a hotărât, ca adunarea sa generală de est-timp să o țină în părțile noastre, și anume în comuna: Mărgău.

Preînștițat de acest conclud ddo Cluj 12 Maiu Nr. 20 a. c., n'am întârziat, după invitațiunea prea demnului președinte Dr. Gregoriu Silași, prof. de universitate, a sonda voința, inclinarea și aplicarea inteligenței române din giur, spre scopul indigetat, și am fost fericit a obține pozitivul rezultat, că nu numai ne bucurăm, ci inteligența și poporul ne vom da toată silința și puțința a întimpina ținēnda adunare cu inima și brațele deschise.

Comunicând acest rezultat de conțelegere prea meritosului președinte al adunării din cetiune la 24 Maiu, am reprimat cu datul 31 Maiu c. îmbucurătorul avis, că numitul comitet luând spre plăcuta cunoștință, cu mare satisfacțiune frățescul nostru: „bine-ți veni!” a defipt terminul: Duminica I-ă după Rosalii, 20 Iunie n., când adunarea generală se va celebra cu solemnitate conform marelui scop cultural ce urmărim în comuna: Mărgău.

Drept aceea onorabilă inteligență și frați Români! abia trebuie să enunț cât de onorifică problemă ne așteaptă, oferindu-ni-se aci în periferia departe de centrul nostru cultural, ocaziunea a concurge și noi din parte-ne, cu tot posibilul moral și material — măcar cât un grăunte — la ridicarea edificiului național cultural în interesul nostru și al urmașilor nostri.

Te rog să binevoesci a înștiința, informa și capacita pe onorații din loc și giur de scopul măreț și sublim ce ne obște, ca împreună cu inteligența locală, să accurgă în număr cât se poate de considerabil la terminul și locul indicat, ca să profităm cu toții de vorbirile, discuțiunile și sfaturile sublimele noastre inteligențe române.

Sperând, că așa va fi! și așa și trebuie să fie! așteptând cu frățască iubire, mă subsemn Mărgău, în 5 Maiu 1886.

Stimător confrate:

Ioan Paptu,
preot gr.-cat. rom.

Varietăți.

(Crima dela Riviere.) O crimă înspăimântătoare s'a comis în împregiurimile dela Arras (Francia), decătră doi tineri. Victima este o tineră fată de 15 ani; asasinii au 16 și 17 ani. Maria Leendt, victima, aprinsese pasiunea celor doi veri ai sei Clement și Enrie Muchembled. Pasiune nenorocită, căci cei doi amoresați fuseseră răspinși. Din această cauză ei concepură o ură în adevăr romanescă contra sârmanei fete, și această ură, cei doi veri, care ar fi putut fi considerați ca doi rivali, o nutriră împreună. Cu capul amețit de cetiri nenorocite, ei jurară de a se răsbuna într'un mod teribil pentru disprețul Mariei. Maria Leendt trebuia să fie omorâtă Luni după Pasci, după-ce Enrie Muchembled cumpără un cuțit; dar' negăsind o ocaziune favorabilă, ei amânară execuțiunea pentru Mercuri. Și de astădată planul lor cădă, dar' ei se consultară și făcură un rămășag de 5 franci, dacă acela pe care soartea l-ar decide să îndeplinească misiunea, nu o va îndeplini Vineria viitoare. Vineri seara, pe la 8 oare, Maria Leendt se întorcea dela câmp. Pentru a scurta drumul, ea apucă pe o potecă strîmtă și tocmai trecea un riulet, când unul din cei doi tineri, Clement, îi eși înainte și o trânti jos. El îi dete 17 lovituri cu cuțitul, din care cele mai multe erau mortale și în urmă dete cuțitul în mâinile complicei lui seu, trăi victimă până în marginea riuletului, unde își spălă mâinile, și în urmă se întoarse acasă foarte liniștit și se culcă, ca de obicei. A doua zi de dimineață, pe la 6 oare locuitorul Jules Dautieux, ducându-se la muncă, vădă cadavru. Opiniunea publică arătă îndată ca autor al crimei pe Clement Muchembled. Când reprezentanții justiției se presentară la el, găsiră pe mumă-sa ocupată a spela vestimentele pătate de sânge, pe care le avea în momentul crimei. Clement Muchembled făcă mărturisiri depline, dar' căutând totdeodată a arunca o parte din crimă și asupra vărului seu, care, după-cum spune el, l'a făcut să bee într'o cărcimă în acea seară ca astfel să-l facă să comită crima. După un prim interogator, Clement și Enrie au fost arestați la închisoarea din Arras. Totul este straniu în această crimă. Purtarea celor doi asasinii nu era rea înainte de comiterea crimei. Unul din ei Enrie fusese ajutor de notar. Ei au comis crime mai mult din căpălarie și din cetirea de rele romanțe. Ei spuseră, că erau decizi ca să se sinucidă a doua zi în același loc, unde comiseră crima. Aceasta voiau să o facă implântând cuțitul în pământ cu mânerul și cu tăișul afară și apoi să se arunce într'însul. Își făcuseră și testamentul. Mai mult încă, își scriaseră și impresiunile după-cum înțelegeau ei. În acest memoriu s'au găsit frase întocmai din romanțe populare, împreunate dintr'un foileton al unui mic ziar parisian, pe care îl cetiau foarte regulat.

(Situațiunea Europei de acum un secol.) Eată situația Europei acum o sută de ani, după Boulgakov, ministru al Rusiei la Constantinopol la 1781:

America însuflețesc tot,
Francia întreprinde tot,
Spania nu face nimic,
Olanda va plăti tot,
Prusia pândesc tot,
Svedia nu voiesc nimic,
Danemarca privesc tot,
Turcul se miră de toate,
Papa se teme de toate,
Rusia balansează tot,
Și dacă D-șeu nu se va amesteca de loc,
Diavolul va lua cu dînsul tot.

Posta ultimă.

Cinci-Biserici (Pécs), 6 Iunie n. Ieri s'au repetat demonstrațiunile contra generalului Janski. Acesta pleacă deseară direct la Viena.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI”.

Budapesta, 7 Iunie n. Ieri seara s'au întâmplat noue demonstrațiuni. Numărul studenților s'a fost înmulțit în mod considerabil prin o mulțime de muncitori. Mai mulți au fost răniți. Un muncitor a primit o împunsătură de baionetă și a murit transportându-l la spital. S'au făcut trei-deci și una de arestări.

Generalul Janski a plecat dela Cinci-Biserici direct la Viena.

(Casa deputaților). Irányi și Lukács (stânga extremă) aduc pe tapet violarea brutală a libertății personale prin poliție. Ministrul-president Tisza declară, că a dispus deja să se facă cercetare, și excele poliției, dacă s'au întâmplat de acele, se vor pedepsi fără cruțare. Oratorul își exprimă displăcerea față cu demonstrațiunile de stradă, care amenință a se extinde prea tare. Ernusz întrebă pe Tisza, că cine a dat ordin poliției a întrebuinta armele? Tisza răspunde, că el nu, și că prin cercetare se va descoperi, cine a dat poliției un asemenea ordin. — Novella pentru cărțile funduare s'a votat definitiv.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Economie.

Starea sămănăturilor, în urma rapoartelor sosite p n  la finea lunii lui Maiu la ministerul ung. de agricultură, industrie  i comer u e următoarea: gr ul, care prinsese r d c ini afunde, resist  mai bine căldurii  i secetei, ca ori-care spicoase, — preste tot p n  aci încă e în stare destul de bună. Se poate spera o recoltă bună în  inuturile mai productive de gr u, ca d. e.  n p r ile de mead  i  i mead -noapte ale pusteii ung.; recoltă supra-mijlocie se a teapt  în Ardeal, mijlocie în  inutul din colo de Dunăre  i în p r ile de sus ale Ungariei. Ploaia însă e dorită în  cartea  ntreg . S cara în genere e rară  i scurtă în paiu, înflorirea ei însă a decurs favorabil. Rapi a, care în p r ile de mead  i ale  erii nu preste mult se va tăia, e expusă nimicirii din partea unor insecte; formarea boabelor a fost mult  mpedec t  de căldura  i seceta îndelungată. Reaua impresiune a secetei se observă cu deosebire în cele de primăvară. Or ul, al cărui paiu se desvoaltă, mai pretutindena e rar  i slab, în multe locuri începe a îngălbeni  i dacă nu va căpăta ploaie, spicul  i va fi  mpedec t. Ov sul a fost  mpedec t în dezvoltare, e rar  i slab. Cucuruzul a stagnat în dezvoltare; în urma gerului să s m nat de nou, fiind însă p m ntul uscat, nu poate răsări.

Rapi a de nutre  în urma secetei în multe locuri e nimicit  de pucei. Cosirea f nului e în curgere, rezultatul e însă cam slab. F na ele în lipsa de ploaie t njesc. Vi a de vie în urma căldurii — pe unde n a fost atacată de ger — se desvoaltă bine.

Starea sămănăturilor în România. Cel mai important eveniment al  ilei —  ice „Gazeta Săteanului” — e seceta grozavă ce a pus pe agricultorii nostri din jude , ca  i pe cei din cele mai multe jude e din  ear , în mare îngrijire. Nu plouă! Norii se formează des  i gro i, dar v nturile  i  mpr scie. Sec rile au înflorit  i dacă nu va ploua cur nd e pericol, că spicele vor r m ne sterile în mare parte. Gr nele de toamnă au început a  n pica.  n general sămănăturile de toamnă puse în bune condi iuni de arătură  i la vreme tot mai resist ; nu vor pute însă da dec t o recoltă mijlocie sau pu in superioară în cantitate; frunțele de jos au început a se usca. Cele puse în arături superficiale  i t r   sunt ca vai de ele  i chiar plou nd nu vor pute face spicul mai mare fiind pu in viguroase. Se vor secera foarte greu. Paie vor fi pu ine. Iama urele s nt aproape tocite. Vai de vitele ce se pase în locuri str mte! Or urile n u îngălbenit încă; au dat, cele mai timpurii, în paiu. Vor cre e pu in înalt. Porumburile sămănate înainte de Pasci au început a se pr si cu toată seceta  i deși sînt foarte pu in dezvoltate pentru timp.  n această privin a recomandăm cultivatorilor a lăsa porumbul la prima prăsilă, mai ales anul acesta c t de des, deoarece cu seceta aceasta se poate  nt mpla să se strice mult după prăsilă  i chiar

de insecte ce s r produce la r d c ini. Porumburile puse mai t r   au res rit neregulat  i rar  i fiind prea mici firele ce au e it nici că pot a fi pr sute acum. Prin grădinile de copaci  i legume, prin live i, dacă nu se udă legumile  i arborii planta i decur nd, se us .  n fine pe toată linia mare triste . Anul agricol se anun t  foarte rău  i toată lumea e  ngrijeat  cu drept cuv nt.

T rgul de r m tori în Steinbruch.  n 5 Iunie n. s a notat: ungure ci b tr ni grei 39.— cr. p n  40.— cr. ungure ci grei, tineri 42.1/2 cr. p n  43.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. p n  45.— cr., u ori 42.1/2 cr. p n  43.— cr., mar    er neasc , grea 40.— cr. p n  41.— cr., de mijloc 40.1/2 cr. p n  41.— cr., u oar  41.— cr. p n  42.— cr., rom nesci de Bakony, grei — cr. p n  — cr., transito de mijloc — cr. p n  — cr. transito u ori — cr. p n  — cr., transito s rbesci grei 40.— cr. p n  41.— cr., transito de mijloc 40.— cr. p n  41.— cr., transito u ori 40.1/2 cr. p n  41.— cr.,  ng ra  i cu ghindă — cr. p n  — cr. per 4 /0 cumpen i la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapeșta
dela 5 Iunie st. n.

Gr u (din Banat): 72—73 Kilo fl. — p n  — 74—79 Kilo fl. — p n  —, ( ung  Tisza) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 74—79 Kilo fl. 8.— p n  8.30, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 74—79 Kilo fl. 7.90 p n  8.20, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 74—79 Kilo fl. 8.— p n  8.30, (de Bac a) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 74—79 Kilo fl. 8.— p n  8.30, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — p n  —, 74—79 Kilo fl. 7.50 p n  7.90.

S cara (ungure c ) 70—72 Kilo fl. 6.20 p n  6.40 (Or  nutre ) 60—62 Kilo fl. 5.40 p n  5.70; (de ber rie) 62—84 Kilo fl. 6.70 p n  —.

Ov s (ungure c) 37—40 Kilo fl. 6.30 p n  6.70.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.40 p n  5.45; de alt soi fl. 5.30 p n  5.35.

Rapi a fl. — p n  —; de Banat fl. — p n  —.

M laiu (ungure c): fl. 5.36 p n  5.70.

Timpul de furnisare.

Gr u (prim var ) 75 Kilo fl. — p n  — (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.79 p n  8.81.

S cara (prim var ) 69.1/10 Kilo fl. — p n  —.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.41 p n  5.43.

Bursa de Budape ta
din 5 Iunie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6 /0 106.20
„ „ 4 /0 95.15
„ h rtie 5 /0 154.—
 mprumutul căilor ferate ung. 100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 128.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 118.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 105.—
Bonuri rurale ung. 105.—
„ cu cl. de sortare 105.—
„ b n  ene-tim sene 105.—
„ cu cl. de sortare 105.—
„ transilvane 105.—
„ croato-slavone 105.—
Despăgubire pentru di ma ung. de vin 119.50
 mprumut cu premiu ung. 124.75
Losuri pentru regularea Tisei  i Seghedin 85.25
Renta de h rtie austriacă 85.40
„ argint austriacă 116.75
„ aur austriacă 139.—
Losurile austr. din 1860 880.—
Ac iunile băncei austro-ungare 288.25
„ de credit ung. 281.75
„ austr. 101.—
Argintul 5.94
Scrisuri fonciare ale institut. de cred.  i ec. „Albina” 10.01
Galbeni  mp r tesci 61.95
Napoleon-d’ori 126.50
Mărci 100 imp. germane
Londra 10 Livres sterlingi

Pia a cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.
Opera iile efectuate în 22 Maiu 1886.

V�nd�torii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. lib�re	Prețul lei în aur	Observa�ii
Nicolaidi	Chrisoveloni	Porumb	850	59 1/2	7.15	Magazie
Cu�of	M. Cohen	„	1800	60 1/2	7.55	Caic
Marghiloman	G. Mendl	„	2600	61 1/2	7.50	Magazie
Suca	M. Cohen	„	2490	60 1/2	7.55	Caic
Ghiuvara	Mendl	„	1100	62	7.45	Magazie
„	„	„	2320	60 1/2	7.40	Caic
Behrman	„	„	1100	60	7.15	Magazie
Davis	G. Mendl	„	600	59	7.65	Caic
Suditu	Mendl	„	980	61 1/2	7.—	�lep
Fechner	„	„	6700	58 1/4	12.25	Magazie
Stamatopolu	Inten. Militară	Gr�u	1000	56 3/4	10.30	Caic
Emberico	Marchiani	„	1800	58 1/4	7.30	Magazie
Mathei	Feitler	Săcară	3000	53	10.50	„
Landau	Schmierer	Ov�s Klg.	15000	0/0	5.60	„
Sasu	„	Or� alb	1750	45	„	„

Opera iile efectuate în 23 Maiu 1886.

Nicolaidi	Gala�iato	Gr�u	1500	60	14.10	Magazie
Marghiloman	Roth	Porumb	3000	57	6.40	„
Frischman	„	„	1100	55 1/2	6.—	„
Sassu	G. Mendl	„	1200	62 1/2	7.80	Caic
Ca�ica	Chrisoveloni	„	2380	56 1/2	6.35	„
Sassu	Schmierer	Or�	1600	44 1/2	5.35	Magazie
„	„	„	400	43 1/2	5.20	„
„	„	„	800	47	6.25	Magazie
„	„	„	300	49	6.70	„
Grosovits	Carnavali	Or�s	10 Vag.	0/0 K.	10.90	„
Bach	G. Mendl	Fasole	70000 K.	0/0 L.	14.—	Caic

Bursa de Viena

din 5 Iunie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6 /0 106.80
„ „ 4 /0 95.20
„ h rtie 5 /0 154.50
 mprumutul căilor ferate ung. 100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 128.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 105.30
Bonuri rurale ung. 105.30
„ cu cl. de sortare 105.20
„ b n  ene-tim sene 105.20
„ cu cl. de sortare 105.20
„ transilvane 105.20
„ croato-slavone 105.20
Despăgubire pentru di ma ung. de vin 99.75
 mprumut cu premiu ung. 119.80
Losuri pentru regularea Tisei  i Seghedin 124.80
Renta de h rtie austriacă 85.30
„ argint austriacă 85.80
Renta de aur austriacă 116.90
Losuri austr. din 1860 139.40
Ac iunile băncei austro-ungare 882.—
„ de credit ung. 289.50
„ austr. 282.25
Argintul 5.94
Galbeni  mp r tesci 10.01
Napoleon-d’ori 61.95
Mărci 100 imp. germane 126.35
Londra 10 Livres sterlingi

Cursul pie ei din Sibiu.

din 7 Iunie st. n. 1886.

H rtie-monetă română Cump. 8.58 v nd. 8.68
Lire turcesci 11.20 „ 11.30
Imperiali 10.20 „ 10.30
Ruble ruse i 1.22 1/2 „ 1.24

Bursa de Bucure ei.

Cota oficială dela 4 Iunie st. n. 1886.

Renta amort. (5 /0) Cump. 95.— v nd. 96.—
„ Rur. conv. (6 /0) 86.— „ 86.1/2
Ac . de asig. Dacia-Rom. 266.— „ 267.1/2
Banca na ional  a României 1085.— „ 1183.—
 mpr. ora . Bucure ci 31.— „ 35.—
Ac . de asig. Na ionala — „ —
Credit mob. rom. — „ —
Scrisuri fonciare urbane (5 /0) 82.1/4 „ 84.1/4
Schimb 4 luni — „ 84.—
Societ. const. 187.1/2 „ 230.1/2
Aur 14.1/2 „ 14.3/4

LOTERIE.

Tragerea din 5 Iunie st. n.

Budapeșta: 65 31 88 76 5.

Ac iile

institutelor de credit  i economii „Albina“, „Furnica“, „Ardeleana“, „Timi iana“  i „Economul“ le cumpără exclusiv numai pentru Români, cu prețurile originale  i taxa de transcriere, — cele difinitive (dela „Albina“  i „Furnica“)  i cu pre uri urcate cu 7—11 /0. [289] 1—3

Cancelaria Negru iu
 n Gherla—Sz-Ujv r.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice  i îndeosebi tip resce

c r i de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită,

conturi  i blanchete de tot soiul.

Pre urile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură c r i scolare  i în genere c r i menite a fi resp ndite în popor, precum s nt: pove ti, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri  i datini, schi e istorice ori biografii scrise în stil popular  i alte deasemeni.

Condi iunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor  i direc ia Institutului.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

au apărut p n  acum:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novell  de Ioan Slavici, 12 coale tip., bro . elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda  ugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n a fost  i nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Pip ru  Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală  i T ndal .** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării  i jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima a lui I n. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. **Col c ritul.** Obiceiurile  er nilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Filca a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **S ntul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. ** nd r tnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. **B st m de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Co buc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. **Bunica** de Bojena N mcov , tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. **Vlad  i Catrina.** Poveste de Gr. Sima a lui I n. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din b tr ni.** Ghiciri, întrebări  i răspunsuri, fr m nt ri de limbă, adunate de Gr. Sima a lui I n. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe p m ntul Turcului** de George Co buc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **C ld ru a cu trei picioare.** Poveste fran uzeasc  de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pe itor îndărătnic.** Novell  de Bj rnstjerne Bj rnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 21. **Prietinul meu V ntur - ear .** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Sc p r toarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Co buc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor  i preste tot v nd torilor, se dă rabatul cuvenit.

La Institutul tipografic

 n Sibiu, Strada Cisan diei Nr. 3

se află de v nd re următoarele tipărituri:

1. Certificate pentru pa aporturi 1 con  (  25 coale) 40 cr.
2. Inventare 1 con  (  25 coale) 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre p. intabulări) 1 con  (  25 coale) 50 cr.
4. Consemnări sumarice despre dări (somm s kimutat s) 1 con  (  25 coale) 40 cr.
5. Testimonii de scoală 1 con  (  25 coale) 40 cr.
6. Protocoale de zălogire (z logo-l si jegyz k nyv) 1 con  (  25 c.) 50 cr.
7. Cita iuni pentru primării comunale 1 con  (  25 coale) 50 cr.
8. Hagyat ki kimutat s 1 con  (  25 coale) 60 cr.
9. Filer  de inmanuare 1 con  (  25 coale) 44 cr.
10. Protocol de pertractare 1 con  (  25 coale) 44 cr.
11. Testimoniu pentru scoalele populare una sută 80 cr.

Antistilele comunale s nt rugate a ne onora cu comande număroase.